

Silmatera

Laske Lapsukesed
minu juurde tulla!

Nr. 12 ● 1991

VIKERKAAR. Se-
da sõna kuulates
tulevad silme ette su-

vi, vihmakrabin ning õrn värvidekaar tumeda
taeva taustal.

Kas tead, kelle pere nägi esimest vikerkaart
ja millal see oli? Võid sellest lugeda Piibliraama-
tu alguslehekülgedelt 1. Moosese raamatu
9. peatükist salmidest 8, 11 ja 13:

„Ja Jumal rääkis Noa ja tema poegadega, kes
ta juures olid, ning ütles: „...Ma teen teiega
lepingu, et enam ei hävitata kõike uputuse
veega ja veeuputus ei tule enam maad rikkuma!
...Ma panen pilvedesse oma vikerkaare ja see
on lepingu tähiseks minu ja maa vahel!”

Praegu oleme sügises. Vikerkaarel on oma
osa vaid meie ilusates süvemälestustes. Kuid
siiski — Sa võid leida teda ka nüüd. Vahel
öeldakse küll sügise kohta: „Ah, nii hall ja
nutune!” Aga kui vaadata hoopis rõõmsama

pilguga? Jumal on hoolitsenud selle eest, et ka
hallides sügispäevades oleks piisavalt vikerkaa-
revärve. Kas oskad ja tahad neid märgata?

Punaste pärlitena säravad pärast vihma
pihlakakobarad ja soos kuremarjad — jõhvikad.
Õunte punased põsed õhetavad. Oranži värvi
leiad lillepeenrast: päris hilise sügiseni õitsevad
peulilled ja saialilled. Pestud porgandidki on
ilusat värvi. Kased seisavad kollastes kleitides.
Kõrvitsad on nagu suured rõõmsad pallid.

Taevas on sügisel sini-sinine. Vahtralehtedes
leiad lausa kõiki värve.

Need on vaid mõned killud selles sügise
suures vikerkaares. Sina lisad siia juurde
kindlasti veel palju muudki.

Jumal, kes meie maa on teinud, hoolitseb
Sinu ja minu eest. Ta annab toitu nii inimestele
kui loomadele. Ta soovib ka, et hüvastijätt
suvesoojuse ja kuuma päikesega ei oleks
nukker.

SÜGISE VIKERKAAR

Nähtamatu pintsliga maalib Ta sügise värvili-
seks ja kauniks. Ta hoolitseb, et metsad saaksid
marju-seeni täis ja meil ei puuduks talvetagava-
ra keldrites, sahvrites ja külmikutes.

Võime olla Loojale tänulikud kõige eest. Ka
sügisvärvide suure vikerkaare eest.

Tädi Irene

*

TÄNAGE JEHOOVAT,
SEST TEMA ON
HEA, SEST TEMA
HELDUS KESTAB
IGAVESTI.

LAUL 136, 4

PIIBLISALM

Taaniel ja tema sõbrad

Jerusalemis oli kesk-päev. Templikooli poistel lõppesid tunnid. Taaniel ja ta kolm sõpra kiirustasid koju lõunale. Äkki kaikus üle linna sarvehääl.

„Tuut-tuut-tuut!” kostis templi poolt. See oli kutse keskpäevasele palvusele.

Kolm korda päevas — hommikul, lõuna ajal ja õhtul — tuli preester templi trepile ja puhus oinasarvest tehtud pasunat. „Tuut-tuut-tuut! On palve aeg!”

Taaniel pöördus näoga templi poole. Sama tegid ka tema sõbrad. Kõik Jeruusalemma elanikud, ükskõik, mida nad parasjagu tegid, seisatusid ja pöörasid oma pilgu templi suunas. Nad langetasid pea ja palusid taeva Jumalat.

Kodus pakkus Taanieli ema perele oatoitu, juurvilja, tumedat leiba, marju ja datleid. Taaniel armastas väga taimetoitu — see aitas tal kasvada suureks, tugevaks ja targaks.

Taaniel ja tema sõbrad ja kõik Jeruusalemma elanikud tundsid end olevat turvalises linnas. Jeruusalemmal olid kõrged kivimüürid, milles kõrgusid tugevad väravad ja igal väraval oli oma vahitorn. Seal valvasid tunnimehed päeval ja ööl.

Kui Taaniel kuulatas, võis ta kuulda vahimehi üksteisele hüüdmass:

„Esimene valve, kõik on korras!”

Ja veidi hiljem: „Teine valve, kõik on korras!”

Ja siis: „Kolmas valve, kõik on korras!”

Kuid ühel päeval ei olnud kõik enam korras. Valvur kiirustas tornist välja, puhus pasunat ning hüüdis: „Vaenlane läheneb!” Kiiresti suleti linnaväravad ja tugevdati need palkidega. Mehed kogunesid müüridele, lapsed ronisid majade katustele.

Kaugel-kaugel, nii kaugel, et sõdurid ja kaamelid samanesid suurele hulgale sipelgatele, liikus hirmuäratav Babüloonia armee.

See tuli aina lähemale ja lähemale.

Vaenlase sõjavägi püstitas Jeruusalemma lähedale oma telgid. Sõjamehed ehitasid hiiglasuuri müüri lõhkumise masinaid ja tirisid need müüri äärde.

„Trahh! Trahh! Trahh!”

Kogu pika päeva tühistasid ja lõhkusid müüri lõhkujad Jeruusalemma müüre.

„Trahh! Trahh! Trahh!”

Paljude päevade pärast andis müür järele.

Pärast ägedat ja halastamatut võitlust marssis Babüloonia armee linna. Rühm vaenlase sõdureid tungis templisse ja viis kaasa templi kuldriistad. Nii oli nende kuningas neid käskinud.

Palju inimesi võeti vangi. Nende seas olid ka Taaniel ja tema kolm sõpra. Sõjavägi ajas vangid Babülooniasse.

Kõige ees läksid kaamelid, siis sõdurite valve all üksteise külge aheldatud sõjavangid, siis kuldsete templinõudega koormatud eeslid ning lõpuks arvutu hulk sõdureid. Päev päeva järel liikus see lõputu rongkäik kuuma päikese all läbi kõrbe. Taanieli ja ta sõprade sandaalid kulusid katki ja kuum liiv põletas nende jalataldu. Neil oli janu, nad olid väsinud, kuid nad pidid minema ikka edasi ja edasi, kuni Babülooniasse jõuti.

Babüloonia kuningas istus troonil ja jälgis, kuidas sõdurid vange tema eest läbi ajasid. Siis ütles ta kammerteenrite ülemale: „Vali vangide seast poisse, tublisid poisse. Anna neile toitu minu laualt ja anna neile minu viina joogiks. Ja nad peavad kolm aastat õppima kuninglikus koolis Babüloonia tarkust.”

Vangide hulgast valiti välja ka Taaniel ja ta kolm sõpra. Kammerteenrite ülem määrati poiste eest hoolitsema.

Sellel õhtul olid Taaniel ja ta kaaslased väga murelikud. Nad arutasid omavahel: „Me ei või süüa kuninga rooga. See on pühitsetud ebajumalatele ja pealegi ei sobi kuninga toit poistele.

Samuti ei või me juua kuninga viina. Mida küll teha?”

Taaniel mõtles pisut ja ütles siis: „Palume oma valvajat, et ta annaks kuninga roa ja viina asemel meile taimetoitu söögiks ja vett joogiks.”

„See on hea mõte,” nõustusid sõbrad.

Taaniel läks koos kaaslastega järelevaataja juurde. Nad kummardasid talle viisakalt ja palusid taimetoitu ning vett kuningliku roa ja joogi asemel. See aga raputas otsustavalt pead: „Ei, kui kuningas näeb, et teie näod on kõhnemad teiste poiste omadest ja kui ta teada saab, et olen teile andnud taimetoitu ja vett, siis võib ta mind selle eest surma mõista.”

„Kas ei võiks kümme päeva proovida?” pakkus Taaniel.

Nii lubatigi neile kümne päeva kestel anda vaid taimset rooga ja vett.

„Seejärel vaatame,” ütles ülevaataja.

Ehkki Taaniel ja ta sõbrad olid kodust kaugel, ehkki nad ei saanud kuulda palvehetki meenuvat sarvehäält, ometi ei unustanud nad palvetada. Hommikul, päeval ja õhtul avas Taaniel akna sinnapoole, kus olid Jeruusalemm ja tempel, ning palus taeva Jumalat.

Ta palus, et Jumal õnnistaks ka taimetoitu ja vett, et see roog teeks neid tugevaks. Nii võiks õuehärrade pealik mõista, et taimed ja vesi on palju parem ja kasulikum toit kui kuninglik roog ja viin.

Kui kümme päeva oli möödas, kutsus ülevaataja kõik poisid enda ette. Ta uuris nende nägusid ja katsus lihaseid käsivarrel. Oma üllatuseks leidis ta, et Taaniel ja ta sõbrad olid kenamad ja tugevamad kui need poisid, kes sõid kuninga toitu ja jõid kuninga viina. Seepärast otsustas ülevaataja anda Taanielile ja ta kaaslastele edaspidigi toiduks taimset rooga ja vett.

Mööduis üks, kaks ja kolmgi aastat.

Taaniel oma sõpradega lõpetas kooli. Kas nad olid ka targemaks saanud? Kuningas ise tahtis kontrollida nende teadmisi.

Taaniel ja ta kolm sõpra — puhastes riietes, korralikult kammitult ja särama nühitud sandaalides — seisid Babüloonia kuninga ees.

Kuningas küsis neilt küsimuse küsimuse järel. Ja vaata! Ta leidis neid olevat KÖMME korda targemad kui ükski Baabeli tarkadest.

Joakim lamas roomatil tiigiäärse sammaskäigus ja ootas. Siin oli ta olnud iga päev, nii kaua kui mäletas — kolmkümmend kaheksa aastat. Oli lämmatavalt palav ja kitsas, Joakim aga ei saanud liikuda, sest tema jalad olid halvatud.

Murelikult mõtles Joakim oma elule. Ta ei leidnud selles midagi head. Igal hommikul lohistas ta end tiigi lähedale ootama, sest ta teadis, et selle veel on imepärane tervendav vägi. Ta oli mitmeid paranemas näinud. Halvatud mees arvas, et temagi võiks terveks saada, kui ta vaid pääseks tiiki vee segunemisel.

Joakim ei kaotanud lootust. Ta proovis ikka ja jälle. Kuid alati, kui ta üritas veeni jõuda, olid teised temast kiiremad ja tallasid ta jalge alla. Halvatud keha ei kuuletunud peremehele. Ei, ta poleks pidanud tiiki pürgimagi. Eile oleks üks mees ta peaaegu laiaks litsunud.

Meest valdas masendus. Ta ei soovinud, ei jaksanud enam nii elada. Süngena tõmbas ta kuuehõlmad koomale ja otsustas, et ei proovigi enam veeni jõuda. Ta vaid lamab ja ootab surma, mis loodetavasti varsti tuleb.

Ometi elas Joakimi südames väike lootusesäde, pisike killuke usku. Oh, oleks tal keegi, kes teda tiiki aitaks! Kuid ei, tal polnud kedagi, ta oli täiesti üks.

Äkki tundis Joakim kellegi õrna puudutust õlal. Hämmas-tunult avas ta silmad ja nägi enda ees võõrast, kes talle uurivalts otsa vaatas.

„Kas tahad terveks saada?“ küsis mees.

TÄITUNUD UNISTUS

Milline kummaline küsimus! Kas tahad terveks saada? Joakim oleks tahtnud kogu jõust karjuda: „Muidugi tahan! Ma pole iial tahtnud midagi muud kui terveks saada!“ Siiski vastas ta vaikselt: „Isand, mul pole kedagi, kes mind tiiki viiks siis, kui vesi kobrutab. Ikka saab keegi minust ette.“

Lootusesäde Joakimi südames sai uut jõudu. Võib-olla nõustub see kummalisi küsimusi esitav võõras teda tiiki aitama. Ta tahtis seda just küsida, kui mees ütles: „Võta oma voodi ja kõnni.“

Need sõnad erutasid ja üllatasid Joakimit. Hetke jooksul mõtles ta, et tundmatu pilkab. Samas aga tajus — see polnud nali. Mees mõtles tõepoolest just seda, mida ütles.

Joakim proovis tõusta. Nagu elektrilöök oleks läbistanud tema tundetut, lõtva keha. Sellesse voolas elu. Midagi erilist oli juhtunud.

Joakim kergitas end vaevaliselt istuma. Eneselegi arusamatult oli ta hetk hiljem juba püsti. Tema, kes ta pikki aastaid halvatusena vaid lamas, võis nüüd käia, joosta, hüpata. Maailm tundus talle hoopis teistsugusena.

Joakimi rõõmul polnud piire. Ta oli terve! Terve! Onnelik naeratus näol, keeras ta magamiskoti rulli, võttis selle kaelasse ja pöördus, et kummalist võõrast tänada. Võõras mees oli aga vaikselt lahkunud.

Kui lihtsalt kõik juhtus. Siin kandis tema, halvatud mees oma asemerulli, rõõmustas ja tänas Jumalat imelise paranemise eest.

Mõni päev hiljem kohtas Joakim templis jälle kummalist võõrast. Nüüd sai ta teada — see oli Jeesus.

Jeesus ütles talle: „Mine ja ära tee enam pattu, et sulle ei juhtuks midagi veel halvemat.“

Need sõnad panid Joakimi mõtlema. Mis võiks olla veel halvem, kui aastaid kestev raske haigus? Ta taipas, et terved jalad pole siiski kõige tähtsam. Olulisem on see, kuidas sa oma elu kasutad.

Pirjo Lehtovaara

Olin just autosse istumas, kui minu juurde astus noor venelanna, pisike poiss süles: „Palun sõidutage meid koduni!“

Soov jäi mulle arusaamatuks — nende kodu oli vaid mõni tänavavahe edasi. Vaatlesin kena, umbes kolmeaastast poissi ja ilusaid kingi ta jalas ning ei saanud aru, miks nad ei võiks astuda jalgsi. Poiss oli igati rahulik.

Nähes mu nõutust, kordas naine palvet. See, mida vajasisid nemad, ei olnud ju mulle raske. Et see tõesti raske ei olnud, taipasin lõplikult alles siis, kui nad kodu juures autoust sulgedes mind rõõmsal ilmel tänasid, tehes seda püüdlikult oma nappi eesti-

keelsete sõnade varu käiku lastes.

Ma tänasin Jumalat, et ei olnud nende palvet tagasi lükanud. Ma tänasin Jumalat ka selle eest, et oskan pisut vene keelt.

Inimesed kaalutlevad, kas osutada abi või mitte. Taevane Isa nii ei toimi. Tema jaoks ei ole keegi võõras. Tema headuse ja tähelepanu ringi mahuvad kõik. Ka lapsed. Pole tähtis, kui suur või väike on vajadus. Pole tähtis, mis keelt keegi räägib või millisest kodust ta on.

Jeesus võrdsustab ennast lastega. Tema sõnade kohaselt tunneb ta end olevat koheldud nii, nagu ta näeb koheldavat lapsi. Jeesus kin-

nitab, et tema saadikud — inglid — ei jäta ühtegi last tähelepanuta.

Kas sa usud, et nii Jeesus kui ka Taevane Isa märkavad sind? Kui usud, siis tõsta käed taeva poole, suuna pilk üles ja ütle oma südames: „Armas Taevane Isa! Tänan Sind, et Sa mind alati valvad ja kaitsed. Sa paned tähele kõiki mu vajadusi. Tahan olla Sulle hea laps hoolimata sellest, mida teised Sinust räägivad või arvavad. Aita mind, kui ma abi vajan, juhi mind, kui ma ise ei oska. Jeesus õpetas, et ma kõike paluksin Sinult tema nimel. Tema eestkoste pärast kuule ka mind!“

Olev Uuk

MEHEST, KES ANDIS ANDEKS

Eemal suurtest teedest elas väike Saksamaa küla Gunsbach rahulikku ühetoonilist elu. Kõik külaelanikud tundsid üksteist, midagi eriskummalist ei juhtunud ja iga päev sarnanes eelmisega.

Selle eest, et elu liiga vagusi ei kulgeks, hoolitsesid juba poisikesed. Neile piisas kasvõi eesliikaarikul naaberküläst kohale sõitnud karjakaupmehest — kohe läks käraks ja mölluks.

Piirkonna elanikud kasvatasid karja ja harisid põldu, nii et karjakaupmees ei oleks tohtinud küll mingit elevust tekitada. Aga selle kaubitsejaga oli teisiti — ta oli juut.

Ühel 1884. aasta päeval sõitis karjakaupmees jälle läbi küla. Ei kulunud kuigi palju aega, kui tema kannul sörkis pilkav ja irvitav lastekamp. Melu hakkas ka väikest pastoripoega Albertit huvitama. Ta ruttas vaatama, mis külatänaval lahti. Teda üllatas, et muidu korralikud lapsed karjusid inetusi karjakaupmehe aadressil. Koolisõbrad õhutasid Albertit nendega liituma, kuid poiss kõhkles.

Alberti uje ja vaikne loomus ei suutnud kuidagi mõista, miks ta pidanuks toda meest kiusama, aga et ta ise pilkamist kartis, jooksis ta teistele järele.

„Jutku-jutku-juudikene!“ kisasid lapsed. Mõni keeras mantlihõlma seakõrvaks ja viibutas seda mehe nina all: „Jutku-jut-

ku-juudikene! Jutku-jutku!“

Kaupmees, väheldane kümme mehike, hall habe piiramas tedretähniliisi palgeid, jätkas teekonda niisama rahulikult kui ta eeslgi. Teeliste rahumeelsus ajas poisinolke küll pisut segadusse, aga visamad nendest, ka Albert, saatsid juuti küla lõpuni.

Äkki pöördus mees ümber. Ta naeratas sõbralikult, otsekui tahtes andeks paluda, et ta oma olemasoluga neid rumalusi hüüdma ahvatles.

Albert tardus häbitundest. Tema jaoks pööras maailm end ümber. Eks olnud, vana juuti pilgati ja haugutati, tema aga ei üritanudki enda eest seista! Ta ei läinudki vanematele kaebama, ta ei nähvanud poiste hirmutamiseks piitsaga. Ta andestas ja naeratas mõistvalt.

Vana juudi naeratus puudutas Alberti südant. Poisi senine kahevahel suhtumine muutus korrapealt. Kui ta mõnikord jälle kaupmeest kohtas, tervitas ta teda aupaklikult. Enamgi veel — kui Albert sirgus suuremaks, pakkus ta alati käsivart vanale mehele toeks. Nii nad läksid koos, tugevam toetamas nõrgemat, tüki maad vesteldes.

Hiljem, kui Albert oli juba kuulus mees, rääkis ta tihti vanast karjakaupmehest, sellest, kuidas ta õppis suhtuma vaenu ja kurjusesse. Albertile sai naeratavast, andestavast elu-

hoiakust eeskuju, mis meenus alati siis, kui ta oleks tahtnud raevutseda.

Veel üks määrava tähendusega seik Alberti elust. Kord luusis ta sõbraga viinamarjais-tanduses. Poisid kandsid ikka kaasas kadasid ja kivikesi. Sõber tegi ettepaneku lasta lindude pihta. Ehkki Albert ei tahtnud, kartis ta naerualuseks saada. Nii ta hiilis koos sõbraga linnuparve poole, endal südametunnistus vaevamas. Poisid passisid sobivat hetke laskmiseks. Korraga tuli Albertil hea mõte — ta laseb küll, aga mööda.

Kaaslane sihtis juba. All külas hakkasid helisema kirikukellad. Oli paastu aeg. Albert võpatas. Kellade kumin oli justkui märk taevast. Täis otsustavust pistis ta kada taskusse ja hirmutas linnuparve lendu, et ka teine ei saaks lasta. Albert jooksis koju. Temas hakkas idanema võimas sund: „Ära tapa!“

Poisipõlve kogemustest innustatud, võttis Albert endale juhiseks: „Austa elu!“

Albert Schweitzer elas 90-aastaseks. Ta jäi kord omaks võetud eluhoiakule ustavaks. Gunsbachi pastori pojast sai Lambere-ne džungliarst. Kuni surmani teenis Albert Schweitzer kannatavaid inimesi.

Horst Zschunke

Tuomo Nikkela

Kui üks minu käsi on Jumala käes ja teisest hoiad
sina, siis võime üheskoos õnni-da, kuidas ela-da
sõnna-de-na! Issand, Sa tead me süda-me-soovi
armastust külva-ta, soojust ja hellust enda ümber
teiste-le ja-ga-da

2. Jumal, Sa näed, et ise me nõrgad, saageli eksime.
Hoiä siis kinni meie käest —
nii püsime õigel Teel.
Kui üks minu käsi...
3. Soovime näha, et kogu maailm
armastust kuulutaks.
Issand, Sa oma väge anna
homsesse rännata.
Kui üks minu käsi...

Varahommik. Just selles kohas, kus maantee teeb metsa vahel laugja kaare, astub teele kitseema koos ühe tallega. Kaugemalt kostab läheneva auto mootori müra. Kitseema seisatab ja vaatab tagasi. Teine järglastest jäi tüki maad maha ning nuusib midagi metsa all. Ema ootab, kõnnib rahutult piki teed edasi-tagasi. Talleke, kes temaga kaasas on, seisab paigal, tammub vaid õige pisut siia-sinna.

Ega ma muidu ei teaks üksikasju, kui niiskesse teeserva kruusa jäänud jäljed ei jutustaks mulle vaevalt mõni tund tagasi juhtunust.

Auto läheneb. Läbi kahkja udukardina kumavad juba tuled. Ema turtsatab ja kaob, laps järel, tee teisest kaldast alla. Nad jõuavad just kaitsva metsa varju, kui auto löikab läbi nende ülekäiguraja. Kostab tuhm löök, masin jätkab peatumata teed. Ema ja laps põgenevad pikkade hüpetega. Viis-kuus meetrit ülekäigurajast prantsatab perve alla kõrgesse rohtu mingi mütsak.

Mütsak toibub pikkamisi ja hakkab liigutama. Kitsefall! Samas jääb loomake liikumatuks. Valu. Meeletu valu. Võõras lõhn — vere lõhn. Loomake üritab ennast jalule upitada. Ei saa, tagajalad ei kuula enam sõna. Iga katsega suureneb valu veelgi.

Ära sellest neetud paigast! Kodumetsa serv paistab siin-siinsamas. Kui jõuaks sinna... Esijalgade varal, tagakeha kasteses rohuses järel lohisemas, liigub ta vaevaliselt esimese kaitsva sarapuupuhmani. Siis kustub valgus. Lõplikult.

Nii ma ta leidsin — pea metsa suunas, löögist purustatud tagakeha kummalises poosis välja sirutatud.

Meeldib või ei meeldi, kuid tegelikkus annab endast aeg-ajalt märku. Aga lugudes ma ei luba lastel surra.

EMA, EMA, TULE JA VAATA!

Niiviisi paristas Kiku ühe hinge-tõmbega. „Kaku pea... Kaku peas...” ja jäi lõõtsutades ema ette seisma. Tütre tormakus, tema jahmunud ilme löid ka ema tasakaalust välja.

Mis? Kus? Mis juhtus? Kas poiss jäi peadpidi oksaharude vahele kinni? Kas mõni pehastunud puulatv kukkus talle pähe?

Kiku püüdis puterdades asja seletada, kuid ajas ema veelgi rohkem närvi. Koos kiirustati üle lagendiku kaasikusse, kus just-just vilksatas Kaku kasukas.

Nii! Seal ta on! Esijalgel põlvili, taguots urvi, peadpidi paakspuupõõsas. Veel kolm sammu. Ema jäi seisma. Mitte ainult seisma. Ta puhkes südamest naerma. Kui esimene hoog järele andis, kui Kiku ikka veel mõistmatu näoga kord ema kord vanda vaatas, tõmbas ema keelega üle Kiku silmnäo ja sai suurivaevu sõna suust: „Rumaluke, Kaku on poiss, talle hakkavad sarved pähe kasvama!”

Ema sõnad tõmbasid otse prundi eest ära — ajapikku kogunenud küsimused paiskusid täiel hool Kiku seest välja. Ikka mis ja miks.

Kaku jäi, nagu ta oli, omapäi paakspuupõõsast räsima, ema ja Kiku jalutasid õlg õla kõrval läbi puudetuka, tegid ringi ümber liivaaugu, kõndisid kitsukest metsateed mööda tagasi kaasikusse,

möötsid mitu korda tarnu täis kasvanud vesisevõitu heinamaasiilu laiust, aga jutul ei tulnud ega tulnud otsa.

Viimaks väsisid mõlemad, üks rääkimisest, teine kuulamisest. Kiku tundis ennast järsku päris täiskasvanuna.

Juba kolmandast elukuust olid hakanud miksids kogunema. Osa nendest leidsid ka kohe vastuse, osa, ehkki Kiku aimas sisimas midagi, leidsid seletuse alles täna.

Mis salata, Kiku suhted vennaga olid juba mõnda aega haprad. Mõnikord muutus vend nii tüütuks, et Kiku ei pidanud paljaks tema kohta totakas ütelda. Mitte kuidagi ei mahtunud pähe, et vend ei suvatse tema eeskujul malbe ja kukupai olla.

Tänane elukooli ettevalmistuskursus muutis loomu poolest mõtliku Kiku veel mõtlikumaks. Temasse tulvas midagi uut ja seni tundmatut — mõistvat emalikkust. Ta vaatas heldinult põõsa kallal rüselevat vanda ja nägi kujutlusis temas kauni sarvekrooniga jõulist isaslooma, salapäraselt isendit, kelle lähedust otsis ema tol päeval, kui ta neid maha jättis.

„Oo-jaa,” ohkas Kiku rõhutatud elutarkusega, „ta veel puha poisike.”

Muidugi poisike! Tema, Kiku, areneb esimesel eluaastal märgatavalt kiiremini. Tema, Kiku, on

siis juba ise ema, kui Kaku alles sabassõrkijana vanemate sokkude toimetamisi piidleb, suutmata välja võidelda õigust laste isaks saada.

„Kas pole vahva,” katkestas ema Kiku mõttelõnga, „et jõuludeks või uueks aastaks saab Kaku esimesed sarvekesed pähe. Esimesed!”

Ajal, kui ema ja tütar arutasid laste saamist ja nende sirgumist omakorda isadeks-emadeks, poisite ja tüdrukute erinevat maailmanägemist — miks nad siis ei peaks maailma erinevalt nägema, kui juba sünni poolest on rollid erinevalt määratud — hullas poisike, ühele poeg, teisele vend, kõige ehtsamat poisikesehullamist ja ei mõtelnud üldse mitte nende hirmtõsiste ja hirmtähtsate asjade peale. Ta pakatas tervisest. Tal oli hea olla. Ta elas ja tundis elust rõõmu.

Mets lõhnas värsket sügise järele. Angervaksad lodu servas lõhnasid värsket sügise järele. Tuul oli sügiselõhnaline, vihmaga ei olnud enam need, mis nad olid olnud suvel. Kõige tähtsam — ema lõhnas siinsamas.

Kaku ei märganud, et nüüdsest jälgivad iga ta liigutust kaks paari emasilmi. Ohed praeguse, teised tulevase ema silmad.

Onu K.E.

MUREDE PURGID

Kui Linda kuulis, et seekord esineb kiriku tüdrukute klubi koosolemisel mrs. Stevens, otsustas ta kojujäämise asemel osaleda.

Mrs. Stevens nimetas end naljatamisi kotitädiks, sest tavaliselt kandis ta kaasas suurt turukotti — täis kõikvõimalikke ja võimatuid asju. Tema asjad kütkestasid kuulajaid ehk rohkemgi kui räägitu ise, aga ka vestluse sisu jäi lausa iseenesest meelde.

Sellegipoolest leidis Linda hiljuti, et õigem oleks koju jääda. Ta oli unistanud teismelise aastatest. Tema arvates tähendas see täiskasvanuks saamist kõigi uute ahvatlevate võimalustega.

Kuid otse vastupidi — tundus, et pärast kolmeteistaastaseks saamist hakkas elu kordkorralt raskemaks muutuma. Nagu needus — ta lapselikud ümarused kadusid, ta kasvas nii kiiresti, et tundus, nagu koosneks ta ainult kätest ja jalgadest. Linda muutus täielikuks kobakäpaks, alailma pörkas ta millegi otsa, alailma pillas ta asju maha.

Võite juba arvata: kui inimene nii kiiresti kasvab, on tema rüetumise võimalused ahenevad. Kleidid ja seelikud osutusid kas liiga lühikesteks või lausa lotendasid seljas. Kui midagi uut osteti, ütles ema, et tuleb osta kasvamise varuga. Kuidas aga istub selline rõivas, peaks sõnadeta selge olema.

Tüdruku jalalabad paistsid ka igasuguse mõõdutunde kaotanud olevat — aina kasvasid ja kasvasid. Vahetevahel nägi Linda und, et ta kasvab ja kasvab, kuni pea ulatub läbi katuse.

Just nagu nendest hädadest veel ei oleks piisanud! Neid kogunes aiva lisaks. Ta astus täiskasvanu murede maailma, ainult ei ilma täisea eelisteta. Vahetevahel soovis ta tagasi väikeseks tüdrukuks.

Linda armastatud vanaema oli juba mitu kuud haige, tal oli vähk. Ema rääkis, et vanaema ei ela enam kaua.

Aga vanaema oli olnud eriline inimene. Koolivaheaegadel,

kui Linda tema juures viibis, küpsetati koos, töötati aias koos. Vanaema õpetas õmblemist ja heegeldamist. Veel tähtsam, vanaema ostis talle elu esimese Piibli. Täiesti isikliku Piibli!

Nad rääkisid palju Piibli-asjadest. Isa ei saanud jätta mainimata, et tema ema valab kogu oma usuhulluse Linda peale. Ei kumbki — ei isa ega ema ei uskunud Jumalat. Nad ei suutnud mõista Linda huvi kiriku vastu.

Nüüd pidi vanaema, ainus tõeline südamesõber, temalt ära võetama. Jaa, Lindal oli sõpru nii koolis kui kirikus, kuid need ei olnud talle nii lähedased kui vanaema. Isegi kirikusõpradega ei tundunud palju ühist olevat. Nende vanemad või üks vanematest olid usklikud. Kirikuski käidi koos.

Linda ahastust suurendas ka järjest süvenev lahkmeel ema-isa vahel. Isa jõi. Mida rohkem ema teda näägutas, seda rohkem isa jõi. Ta ütles sedagi, et kui ema tema kallal närimist ei jäta, läheb ta minema.

Linda elas pidevas kindlusetuses: äkki astub isa uksest välja, et enam mitte kunagi tagasi tulla.

Raske murekoorem rõhus

Lindat sedavõrd, et ta ei suutnud enam koolitööle keskenduda. Ka kirikust ja tüdrukute klubist jäi ta eemale. Mõnikord tundus, et Jumalgi ei hooli temast enam.

Nüüd klubiõhtust, millest Linda siiski otsustas mrs. Stevensi pärast osa võtta.

„Minu tänane jutt, tüdrukud, on väga tõsine,“ alustas mrs. Stevens. „Ma räägin palvest. Palvetamine on nagu parima sõbraga rääkimine, ainult et selleks sõbraks on sel puhul teie Taevane Isa. Kui te palvetate, juhib teid Püha Vaim, kes avab teie südame ja mõistuse Jumalale.“

„Vaadake, siin on kaks pudelit, üks küllalt suur, teine väike. Piibel võrdleb palveid viirukiga. Kas te teate, mis iseloomustab viirukit? Meeldiv lõhn ja kõrge hind. Kui tahaks teie „viiruki“ pudelisse koguda, milline peaks pudel olema? Kas piisab väikesest või läheb tarvis suurt?“

Jumal ootab meie palveid, meie pöördumist tema poole. Piibel õhutab meid palvetama, kui oleme kitsikuses või tunne vajadust uue jõu järele.

Tüdrukud, kui te hoiate palveühendust Jumalaga, olete õnelikumad. Palve ja muretsemine ei sobi kokku. Need on nagu õli ja vesi.

Ma soovin, et te midagi minu jaoks teeksite. Teie juht jagab laiaili paberid ja pliiatsid. Märkige üles mõned asjad, mille pärast te muretsete. Ma ei loe ette teie nimesid, vaid mõned mured. Nii te saate neid üksteisega jagada. Sellegipoolest, kui te tahate, võite oma nime alla kirjutada. Ma pean mees ja palvetan teie pärast.“

Juht jagas paberilehti ja pliiatseid. Linda märkas, et kõik hakkasid kiirustades kirjutama. Mõned varjasid paberilehte vaba käega. Linda kirjutas nii: „Olen mures vanaema pärast, kes on suremas. Muretseen vanemate pärast, kes ei saa omavahel läbi, ja mu isa joo. Palun palvetage minu pärast. Linda.“

Mõni minut, ja juht korjas

Sügis metsas ja aias

lehekesed kokku. Ta ulatas need mrs. Stevensile.

„Näen, tüdrukud, et olete olnud avameelsed. See on oluline. Keegi teist on kirja pannud viisteist muret. Ma loen mõned ette, pisut ümber sõnastades:

Olen mures, kui pean minema arsti juurde.

Olen mures, kuidas inimestele meeldida.

Muretsen sõbra pärast, et ta leiaks Issanda.

Olen õnnetu, kui vanemad tülitsevad.

Kardan hambaarsti juurde minekut.

Mulle teeb muret, et maailma ajastute kohtus võib-olla mõistetakse mõni mu sõber hukka.

Minu vanaema on suremas.

Kas kuulsite: kõigil on muresid. Siiski, kristlastena võime nendega midagi ette võtta. Piibel õpetab, et peaksite muredest Jumalale kõnelema. Tahan teid aidata. Tahan aidata muresid palveteks muuta. Mul on idee.“

Mrs. Stevens avas turukoti. „Mul on siin mõned purgid. Selle majoneesipurgi kohandasin enese jaoks. Olin varem supermuretseja. Võtsin selle purgi, et ta õpetaks mind palvetama. Kui ma millegi pärast muretseisin, kirjutasin mure paberile ja pistsin purki, palvetasin ja unustasin mure.“

Mrs. Stevens pistis käe kotti. „Mul on siin valik mitmesuguseid purke. Erineva suuruse ja kujuga. Võtan mõned teie nimesedelitest. Kelle nimi satub, saab purgi. Ülejäänud võivad kodus ise purgi valida, kui tahavad.“

Linda istus suisa hingetult, kui juht nimesid välja tõmbama hakkas. Kuidas ta küll lootis, et satuks ka tema nimi! Ja kui siis teda hüüti, ei suutnud ta seda õieti uskudagi. Ta läks ette ning sai midagi veel paremat — mrs. Stevens sosistas talle kõrva: „Ma palvetan sinu eest, kallist!“

Esimestel päevadel oli Lindal palju muresid purki panna. Aga see tähendab samas, et ta palvetas nende asjade pärast. Nii lohutav oli teada, et need on nüüd Jumala kätte antud.

Muidugi, vanaema oli ikkagi suremas, kuid Linda ise oli Jumalale lähemal. Aga Jumal ei sure!

Vanemad võisid tülitsemist jätkata, isegi lahku minna, aga Taevane Isa ei hülga teda iial.

Linda hakkas korrapäraselt kirikus käima. Ta pühendas rohkem aega Piibli lugemisele ja loetu üle mõtisklemisele. Mured kaotasid senise teravuse. Nad ei piinanud enam.

Kui Linda mrs. Stevensit kirikus kohtas, tänas ta teda murede purgi eest, veel rohkem palvete eest. „Mrs. Stevens, mulle meeldivad teie jutud,“ rääkis Linda talle, „aga parim kõigist oli lugu murede purgist.“

Delores Elaine Bius

VIHMAPÄEVA LEID

Tüdrukud mängisid parasjagu pargis, kui sadu algas. Nad kiirustasid majja ja jäid trepikotta arutama, mida ette võtta.

Ema on tööil ja ei tule niipea. Suur vend Lasse käis kodus, viskas koolikoti nurka ja laskis sõprade seltsis jalga. Nii ta teeb. Ta ei hooli põrmugi sellest, et õekesed teda kogu päeva pikisilmi ootasid. Mitte kunagi ei tahtnud ta nendega tegemist teha. Ema kinnitas ka: „Lassel on oma toimetamised. Mängige isekesis.“

Tõsi küll, tüdrukutel jätkus ettevõtlikkust mängu korraldamiseks, aga nii väga oleksid nad tahtnud, et keegi veel nendega mängiks.

Kodu oli niisiis tühi ja sinna ei tasunud minna. Lihtsalt trepikojas vedelda ei tohtinud, majahoidja ei lubanud.

„Lähme õige Martikaise-tädi poole,“ pani Saila ette. Tüdrukud hakkasidki kolmandale korrusele turnima.

Sisko sirutas nimetissõrme ja vajutas valgele kellanupule.

Pimm-pomm!

Vaikus. Ei kippu, ei kõppu.

Pimm-pomm!

Tüdrukud ootasid kannatlikult. Lõpuks sammud!

„Ah, Sisko ja Sailal!“ tervitas neid tädi. „Olete teie alles märjad!“

Tädi aitas lastel joped seljast ja kummikud jalast. Seejärel suundu-

(Järg 8. lk.)

MÕISTATUSI

VIHMAPÄEVA LEID

(Algus 3. lk.)

ti elutuppa. Kui täpne olla — tädil ei olnudki rohkem tube.

Tüdrukud istusid diivanile patjade vahele suure mängukaru kõrvale.

Kaua aega tagasi oli Martikaise-tädi selle karu oma tütrele teinud. Nii ta ütles. Nüüd polnud enam tütart. Saila ja Sisko kuulsid ükskord, kuidas Kaisa-tädi emale jutustas: „Martikaise-tüdruk oli alati heasüdamlik ja naerata. Ma mõtlen sageli, et ta ei olnud mitte tavaline laps, vaid ingel. Aga siis tuli see haigus...“

Martikaise-tädi ise ei tavatse nud tütrest eriti rääkida. Ta ütles vaid, et taevas kuivatatakse kõik pisarad ja keegi ei pea enam lahkuma. Seepeale ristatas ta alati käed ja ohkas.

Otse tüdrukute vastas seisis pruun raamatukapp, pilgeni raamatuid täis. Tädi teadis, et tüdrukukesed tulid kuulama nende raamatute lugusid. Ta luges neid meelsasti ette.

Nüüdki võttis ta ühe raamatu — selle, mis oli alumisel riiulil kõige esimene. Ta sirvis seda pisut ja hakkas selge sooja häälega lugema.

Lapsed kuulasid vaikselt. Sisko nõjatas põse padjaservale ja Saila

silitas mängukaru pehmet kasukat. Tädi luges, aga tüdrukutele tundus, et aeg jäi seisma. Enam ei tahtnud nad kuhugi minna. Hea oli.

Vahepeal vaadati koos pilte ja õpiti uut laulu: „Väikesed silmad, ärge kõike vaadake...“

Saila ja Sisko said teada, et Jeesus ei soovi, et prooviksime või vaataksime või kuulaksime midagi halba, sest nii võime ennast halvaga sedavõrd siduda, et head enam ei oskagi tahta.

Tädi luges veel Piiblist Jeesuse sõnu selle kohta, et kõike, mida teeme teistele inimestele, oleme otse temale teinud, olgu siis head või halba, ja et igaüks saab tasu tegude kohaselt.

„Vaadake,“ ütles tädi, „pole sugugi ükskõik, kuidas me elame.“

„Taevasa laskis Piiblist kirjutada suure hulga selgeid elujuhisid. Kui me neid arvestame, toome üksteisele õnne ja rõõmu,“ lisis ta.

Kui Sisko ja Saila trepist laskusid, arutasid nad omavahel, kui paha oleks, kui ei oskaks enam head teha. Kui kohutav oleks, kui kõik inimesed oleksid kurjad.

Aga Jeesus on hea — seda tüdrukud teadsid. Nad teadsid, et Jeesus tahab olla kõikide sõber.

„Võtame Jeesuse oma parimaks sõbraks, siis saame ka meie heaks,“ tegi Sisko ettepaneku.

„Võtame! Ja palume, et ta elaks meie kodus. Nii saaksid ka ema ja isa ja Lasse temaga tuttavaks,“ vastas Saila ja taipas äkki, et sel vihmahallil päeval leidsid nad midagi erakordset — sõbra, kes käib nendega kaasas alati ja kõikjal — Jeesuse.

Juho Ahonen